

Novinky v legislativě a povinnostech zaměstnavatelů

Tomáš Neugebauer
Listopad 2015

Změny v BOZP v roce 2015

V druhé polovině roku 2015 došlo k mnohým zásadním změnám v požadavcích na zajištění BOZP, a to především v oblastech:

- nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi,
- prevence závažných havárií,
- pracovní úrazy a nemoci z povolání,
- kategorizace prací,
- zakázané práce a pracoviště,
- neionizující záření.

Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi

K 31. květnu 2015 byla ukončena účinnost podstatné části chemického zákona (č. 350/2011 Sb.), vyjma problematiky správné laboratorní praxe, jakož i prováděcích předpisů k tomuto zákonu (vyhlášky číslo 162/2012 Sb., č. 402/2011 Sb.).

Jsou nahrazeny přímo použitelnými předpisy EU: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (tzv. REACH [mimo jiné bezpečnostní list]),

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 (tzv. CLP [mimo jiné symboly a věty]).

Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi

Dne 1. prosince 2015 nabude účinnosti novela zákona č. 258/2000 Sb., která mimo jiné upravuje znění § 44a a § 44b (č. 267/2015 Sb.). Upravuje:

- terminologii (přípravky na směsi),
- ruší odst. 6 a 7 (přístup dětí a mladistvých) a odst. 9 § 44a (seznámení zaměstnanců u uvedených chemických látek s jejich nebezpečnými vlastnostmi),
- lhůtu opakovaného proškolení na 1x za 2 roky,
- ruší odst. 2 (odborná způsobilost u vysoce toxických látek pro výrobu, dovoz nebo prodej), odst. 5 (uznání zahraniční kvalifikace) a 7 (autorizované osoby) § 44b.

Prevence závažných havárií

Od 1. října 2015 je účinný zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, který nahradil zákon č. 59/2006 Sb.

Systémově se jedná o obdobný dokument.

Důležitá jsou mimo jiné přechodná ustanovení, z kterých vyplývá povinnost přezkoumat seznam používaných a skladovaných chemických látek zpracovaný podle starého zákona a případně nejpozději do 1. června 2016 předložit krajskému úřadu novým zákonem požadované dokumenty.

Prevence závažných havárií

Provozovatel nebo uživatel objektu je povinen:

- zpracovat seznam všech nebezpečných chemických látek a směsí umístěných v objektu (druh, množství, klasifikaci, fyzikální formu),
- na základě seznamu provést součet poměrného množství,
- zpracovat protokol o nezařazení (nad 2 % musí předložit krajskému úřadu) nebo navrhnout zařazení do skupiny A nebo B a podle toho zpracovat bezpečnostní program nebo bezpečnostní zprávu.

Pracovní úrazy a nemoci z povolání

Novela zákoníku práce č. 205/2015 Sb., jež nabyla účinnosti 1. října 2015, mimo jiné nově upravuje problematiku náhrad škod, které zaměstnancům vznikly v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání.

Náhrady nově řeší část 11 zákoníku práce, tzn. § 248 až § 275, nazvaná „Náhrada majetkové a nemajetkové újmy“.

Pracovní úrazy a nemoci z povolání

Problematiku náhrad škod a nemajetkové újmy, které zaměstnanci vzniknout v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání nově řeší díl 5 hlavy III části 11 ZP (269 až 271u).

Důležitá jsou však i ustanovení hlavy IV (Společná ustanovení), jež obsahují objasnění pojmů (plnění pracovních úkolů, souvislost s plněním pracovního úkolů, cesta do zaměstnání atd.).

Pracovní úrazy a nemoci z povolání

Paragrafy 366 až 390 ZP jsou zrušeny (§ 391 nikoliv).

I nadále platí § 205d zákona č. 65/1965 Sb. (zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání).

Novým prováděcím předpisem je nařízení vlády č. 276/2015 Sb., o odškodňování bolesti a ztíženého společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání (účinnost od 27. 10. 2015), které nahradilo vyhlášku č. 440/2001 Sb. Mimo jiné navýšilo částku za bod na 250 Kč a uvádí obsah lékařského posudku.

Novela zákoníku práce

- zrušila zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů,
- zaktualizovala použitou terminologii (pracovní lékařské služby, pracovní lékařské prohlídka).

Kategorizace prací

Dne 1. prosince nabude účinnosti novela zákona č. 258/2000 Sb. (č. 267/2015 Sb.):

- zaměstnavatel již nebude podávat na orgán ochrany veřejného zdraví návrh na zařazení do kategorie, ale žádost o zařazení...,
- obsah žádosti bude rozšířen o uvedení trvání expozice jednotlivých rozhodujících faktorů,
- k žádosti musí být připojeny protokoly o měření nebo vyšetření faktorů pracovních podmínek (to platí i pro oznámení zařazení do 2. kategorie),

Kategorizace prací

- orgán ochrany veřejného zdraví bude oprávněn z moci úřední rozhodnout o zařazení práce 1. a 2. kategorie do kategorie rizikových prací,
- bude zrušen § 43 zákona č. 258/2000 Sb.,
- zaměstnavatel bude povinen zjistit příčinu překročení limitních hodnot ukazatelů biologických expozičních testů a zabezpečit její odstranění; o těchto skutečnostech bude povinen neprodleně informovat své zaměstnance; o výsledcích bude povinen informovat orgán ochrany veřejného zdraví.

Kategorizace prací

- Vyhláška č. 181/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování do kategorií... (účinná od 1. října 2015)
- Vyhláška č. 240/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování do kategorií... (účinná od 1. října 2015)

Došlo k upřesnění některých údajů v příloze č. 1.

Zakázané práce a pracoviště

Dne 1. září 2015 nabyla účinnosti nová vyhláška č. 180/2015 Sb., o zakázaných pracích a pracovištích, jež nahradila vyhlášku č. 288/2003 Sb.

Nová vyhláška je systémově pojata obdobně.

Pro použití v praxi je vhodné, aby zaměstnavatel si zpracoval a vydal svůj interní předpis, v kterém budou stanoveny, které konkrétní práce a pracoviště jsou zakázány jednotlivým skupinám zaměstnanců.

Zakázané práce a pracoviště

Nová vyhláška již neobsahuje přílohy uvádějící limity pro ruční manipulaci s břemeny.

Některé parametry jsou nejen aktualizovány (například u chemických látek), ale i změněny, například limit pro ruční manipulaci u těhotných zaměstnankyň.

ZÁKAZ VSTUPU

Neionizující záření

Dne 18. listopadu nabylo účinnosti nařízení vlády č. 291/2015 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením, které nahradilo nařízení vlády číslo 1/2008 Sb.

Nevztahuje se na používání zdrojů neionizujícího záření, při kterém je pacient vystaven neionizujícímu záření při poskytování zdravotní péče, jakož i na spotřebitele, kteří jsou vědomě a dobrovolně exponováni neionizujícímu záření překračujícímu nejvyšší přípustné hodnoty při používání speciálních přístrojů k péči o tělo.

Neionizující záření

Nařízení vlády stanovuje nejvyšší přípustné hodnoty neionizujícího záření, jakož i podmínky technické dokumentace laserů a zabezpečení jejich provozování a chodu. Také stanoví požadavky na označení jednotlivých míst bezpečnostními značkami.

**Za vaši pozornost vám děkuje a
vaše dotazy rád zodpoví**

Tomáš Neugebauer

